

מדינת ישראל¹

משרד המשפטים

מחלקת ייעוץ וחקיקה (פלילי)

ירושלים : כ"ו בכסלו תשע"ז

26 בדצמבר 2016

תיקנו : 803-04-2016-001891

סימוכין : 803-99-2016-066068

אל :

היועצים המשפטיים לרשויות המקומיות

היועצים המשפטיים למשרדי הממשלה וליחידות הסמך

שלום רב,

הנדון : הנחיה - מתן זכות טיעון לחשוד לפני הגשת כתב אישום

על דעת המשנה ליועץ המשפטי בממשלה (פלילי), רז נזרי, אני פונה אליכם בעניין שבנדון כלהלן :

בפסקי דין של בתי משפט שונים ברחבי הארץ נמתחה ביקורת על הפרקטיקה הנוהגת בתביעה העירונית לפיה כתבי אישום מוגשים לבתי המשפט מבלי שניתנה לחשודים הזדמנות להשמיע את טענותיהם. במקרים מסוימים אף בוטלו בשל כך כתבי אישום בהתבסס על טענה של הגנה מן הצדק (ראו למשל לאחרונה (ת"א) 1903/14 **מדינת ישראל נ' רפאל סיינוב**, בבית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב ו - (ת"א) 3647-03-14 **רוני נ' מדינת ישראל** בבית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב).

לפיכך, על יחידות התביעה העירונית ויחידות התביעה של משרדי הממשלה ויחידות הסמך **אשר אין להן סמכות חקירה** לפעול בהתאם למתווה שיפורט להלן, ולפיו יחידת התביעה או יחידת הפיקוח תשלח לחשוד הודעה על הכוונה להגיש נגדו כתב אישום ותינתן לו הזדמנות להעלות בפני הרשות טענות בכתב. בכך יממש החשוד את זכות הטיעון שלו, הנובעת גם מחובת הרשות הפועלת כגוף מנהלי, אף אם לא בדרך של חקירה פרונטאלית.

יובהר, למען הסר ספק, כי אין מדובר בזכות השימוע הקבועה בסעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, אלא בתחליף להשמעת גירסה מצד החשוד, אשר במקרים אחרים נעשית במסגרת חקירה. עוד יובהר כי הנחיה זו אינה עוסקת בעבירות מנהליות ובעבירות קנס.

1. בתיקים בהם מוגשים כיום בתביעה העירונית וביחידות התביעה של משרדי הממשלה ויחידות הסמך כתבי אישום ללא חקירה, **בשל העדרה של סמכות חקירה**, לרבות בעבירות של רישוי עסקים, הרשות תשלח לחשוד – באמצעות יחידת התביעה או יחידת הפיקוח הודעה בכתב ובה תציין את הכוונה להגיש נגדו כתב אישום בציון עיקרי העובדות המהוות עבירה וסעיף העבירה בה

הוא חשוד. בנוסף, במכתב יצוין שהחשוד רשאי – אך אינו חייב – לשלוח בכתב את טענותיו בעניין לא יאחר משלושים ימים מיום קבלת ההודעה. אם לא ענה החשוד תוך שלושים ימים, ניתן יהיה להגיש נגדו כתב אישום. אין מניעה שאת המכתב ימסור הפקח לידיו של החשוד ואין מניעה שגרסת החשוד תימסר לרשות בעל פה, אך לא בפני הפקח במעמד מסירת הדו"ח. על מסירת ההודעה יחול סעיף 237 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, ההנחה היא שדברי החשוד בכתב שיגיעו לרשות לא יוכלו לשמש כראיה נגדו בבית המשפט, בהעדר סמכות חקירה ובהעדר אזהרה ואי העמדת החשוד על זכותו להיוועץ בעורך דין.

2. אין כמובן באמור כדי לפגוע בסמכות המשטרה או גורמים אחרים בעלי סמכות חקירה לזמן את החשוד לחקירה בעבירות אלה, אולם יש להקפיד על תיאום בין הגורמים השונים כאשר נעשה שימוש בסמכות זו.

במקביל למתן הנחיה זו תיערך במחלקת ייעוץ וחקיקה (פלילי) בחינה של האפשרות לעגן את ההסדר האמור בחקיקה.

אנא העבירו הנחיה זו לגורמים הרלבנטיים ברשות המקומית שלכם או ביחידת התביעה במשרדכם או ביחידתכם.

בברכה,

 עינת גדעוני

מחלקת ייעוץ וחקיקה (פלילי)

העתק:

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי), רז נזרי
 המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים)